

სტრატეგია

გარბიან ყველა: აზნაური, ჩარჩი, ხუცესი, მათი ნაბიჯი არის მათზე უფრო უგრძესი.

შესდევით ყველა, თქვენს ქვეყნებს აქ აქვს საზღვარი, უკვე დაგერკოთ ტატაროზის გრძელი ლაზეარი.

იუმორისტული დაძაბება

გაზეთი „მუსი“

„ტარტაროზი“

დაურთვლება უფასო

ფელა სელის მამწურლებს.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

ვანო ხარაჯიშვილი

ტარტაროზი

ბრძანება № 1

ღია წერილი სოლომონ ზურგელიძეს

გაუმაწვილება

სრულიად საქართველოს სატარტაროზო კონფერენცია

შარადები

სიხარული

ჯორიდან გადმოხტომა

საპნის ტრესტი

ამბროსის ახალი ნაშრომი

ჩემი თვლით ნახული

პროვინცია

წერილი რედაქციის მიმართ

ვანცხალება

სახალხო მომღერალი ვანო სარაჯიშვილი

11 ნოემბერს ტფილისში გარდაიცვალა სახალხო მომღერალი ვანო სარაჯიშვილი. ვანოს სიკვდილი აუნაზღაურებელი ზარალია ქართული კულტურისა და ნამეტანვად ახლად ფეხადგმულ ქართულ ოპერისათვის.

ვანო სარაჯიშვილის ცხედარს დღეს, 16 ნოემბერს დასაფლავებენ სახელმწიფო ოპერის ბაღში.

ი. მ. ბ. ც. ბ. ც.

F 252
1924

F 926

ატირებული ავსტრალიელი

შენ ხალხის გული დაიღვი ტახტად, ვინ მის კრილოებში ვარდებს სიესადღეშიმ შენთვის ცხოვრება სიმღერად გახდა და სიმღერაში ცუბნულესს ლუსხედი.

ლესეამა იყავს უზესს სუფივბაიტი,

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

დღეს ჩი ვივითონ წახეილის სვეტრიკი უიოთინ

...იონი
...საქციონ
...ლოლი იონენრონი
...ენს. ასეოლი მი
...ტბობინმ გეუნუიამიპი
...სიბრჯენ არ
...სენგნესუნენი რეობიკიპი წინ
...არბუპი თბორეი ტბენ წი
...იბრბობქმ თეარფი იტობიგ (იბრბო
...რეობი ვიფუნ მი შედაიოებს იტობიგ თე ასიბე
...მაგრაბ შიფარდი ბტბილბიკილბი თე იუნენეჯობინ
...მიტრეუნენეს ჯანღემა დაბნეაზინქობინ თე პოულ უთ
...შენ მისსული მუვირეიუსს ვიტი ეტოვერე მუვირე კოც
...ოლიე ებიუნიუსი თეს კოც თეს მუვირე კოც
...დნ სიმუდამოლ თეიუს მუვირეიკი...
...ლოებს ასიბინ
...დღეს შენს კუბოსთან ხალხი თავს დაბრის,
...სდგეუნდღესმეგლეკივა უსდგეუნდღესმეგ
...დღეს შენს მთელეკე შუბრეიკე კინსე დენმეგ
...არტირეუნდღესმეგლეკივა უსდგეუნდღესმეგ
...დღეს ილიკობინ თიბითიმ ჭეუნდღესმეგ თე არტი
...ასიბე

ტ ა რ ტ ა რ ო ზ ი

— რატომ მაინც დამაინც ტარტაროზი და არა სხვა რომ, აი თუგინდ „ლახვარი“, „შუბი“, „ქინკარი“, „მაკრატელი“ და ან სხვა რაიმე თანამედროვე სახელწოდება?

აი პირველი კითხვა, — რომლითაც მოგვმართეს ჩვენ, როდესაც გაიგეს „ტარტაროზის“ მოვლინების ამბავი.

„თანამედროვე“! — არსად ასე უდგვილოთ და უდროოდ არ უხმარიათ ეს სიტყვა, როგორც ამ შემთხვევაში.

აბა თითონ გასინჯეთ, — რატომ არის თანამედროვე „ლახვარი“ და „უთანამედროვე“ „ტარტაროზი“.

თუ ისტორიას მივმართავთ და ამ კითხვის გადაჭრულად მოვიშველიებთ მის დაობულ ფურცლებს, ჩვენ მივაღწეოთ იმ დასკვნამდე, რომ „შუბი“ და „ტარტაროზი“ თითქმის ერთსა და იმავე ხანაში წარმოიშვნენ.

მოგვხსენებთ. „შუბი“ — ეს ერთად ერთი და განუყოფელი იარაღი იყო წმინდა გიორგის, ხოლო ის იარაღს, უმეტეს შემთხვევაში, ტარტაროზის წინააღმდეგ ხმარობდა.

არა გვერათ!

მაშ წაითხეთ დამფუძნებელი კრების ანგარიშები. იქ შავზე თეთრად სწერია — „წმინდა (ანუ თეთრი) გიორგი იფარავდა საქართველოს აესულერების და ბორატი ძალისაგან. ის მუდამ ლახვარ-მომარჯვებელი დარაჯობდა საქართველოს თავისუფალ სულს და მისი შიშით ახლოს ვერ ეკარებოდნენ ვერც ტარტაროზი და ვერც სხვა რომელიმე ჯოჯოხეთის ძალა“.

ასე სიტყვა დამფუძნებელი კრების ერთერთ სხლობაზე მენშევიკების ერთერთ ბელადმა, როდესაც კითხვა დაისვა საქართველოს ღერობის შესახებ.

სიტყვა და სამჯერ ზედინზედ პირჯვარი ვაღიწერა.

კრება, რათქმა უნდა დაეთანხმა მას და საქართველოს ღერობათ მიიღო წმინდა გიორგის გამოხატულება.

არ ვიცი, კარგათ, რამდენი ხანი დაიცვა წმინდა გიორგიმ მენშევიკების საქართველო. ის კი ვიცი, რომ დღეს საქართველოში აღარც მენშევიკები არიან და არც წმინდა გიორგი თავისი ლახვარითა და ბედადურით.

— რა დასკვნის გამოტანა შეიძლება აქედან?

— ცხადია, ტარტაროზს წმინდა გიორგი დაუმარცხებია. და თუ დაუმარცხებია, ცხადია „ტარტაროზი“ უფრო თანამედროვე ყოფილა, ვინც „ლახვარი“ და „შუბი“.

რაც შეეხება „ქინკარსა“ და „მაკრატელს“, თავისთავად ცხადია, ტარტაროზი ისე ვერ იმუშავებს თანამედროვედ და ნაყოფიერად, თუ ხელთ არ ექნა „ქინკარიცა“ და მაკრატელიცა.

მეორე ჩვენი მოსაზრება „ტარტაროზის“ მოვლინების შესახებ შემდეგში მდგომარეობს:

ამჟამად აუარებელი ცოცხალი მასალა დაგროვდა ტარტაროზის საბრძანებელში — ჯოჯოხეთში ვასაზღვანდა: მოგვხსენებთ, ჩვენი ტრანსპორტის მდგომარეობა არც იმდენად გამოკეთებულა რომ ესოდენ ძვირფასი აუარებელ მასალა დროზე და დაუბრკოლებლად ვადაწილოს ჯოჯოხეთში.

ამის გამო იქ დიდი კრიზისი შეიქნა, აქ კი საჯოჯოხეთო მასალა უქმად და უსარგებლოდ ფუჭდება.

და რატომ არა ვართ ჩვენ მართალი, როდესაც ჯოჯოხეთიდან ტარტაროზი გამოვიხმეთ პირდაპირი მათუფლით და რუსთაველის პროსპექტზე მიუჩინეთ ბინა?.

— ჩვენ ვეუბნებით „ტარტაროზს“:

— მოდი, ჩაიბარეთ რაც კანონითა და სამართლით თქვენ გეკუთვნით, რაშიაც ვერაფერ შემოგედავებთ. ჩაიბარეთ და აქვე, ადგილობრივთა გადაამოწვე შენებურათ. ლევისმადლით, მასალა გვერია — შენცა და შენა შთამომავლობასაც ეყოფა სამუშაოთ. მარტო ჩვენს დაწესებულებებში რამდენი საქარტაროზე ხალხია თავმოყრილი, ბატონ ლიოდ-ჯორჯასა, იუხსა, მაკდონალდსა და სხვა უფერგვინო გვირგვინოსანთ რომ თავი დავანებოთ.

ჩვენ ასე ვუთხარით და ისიც ყაბულს არის:

— რა თავში ვიხლი იმ ჯოჯოხეთს, თუ სამუშაო მექნა საყოფი! მართალია უკუბროთა და უცუცხლოთ ძნელი გასაძღვბია, მაგრამ არაუშავს—იქნება როგორმე მოვახერხო და იქიდან (ჯოჯოხეთიდან) მომაწოდონ ჩემმა ხელქვეითებმა ყველაფერი ეს—ყოველ შემთხვევაში ეს გაცილებით ადვილი საქმეა. ვინემ ამოდენა ოხრების აქედან იქით ვაღარეყა.

ასე რომ, ეს საქმე უკვე მოგვარებულია.

„ტარტაროზი“ მარტო არ არის. მისი შემადგენელი უნდა იყოს „შესდგება“ სამს სამოცდასამ უნტროს და უფროს თანამშრომელთაგან, რომელნიც უკვე შეუდგენ მოვალეობის აღსრულებას „ტარტაროზის“ ხელმძღვანელობით.

მუშაობა ჩქარის ნაბიჯით მიმდინარეობს და ამ ნამუშევარის ნიმუში თვეში ორხელ იქნება გამოყენილი ხალხის დასანახად.

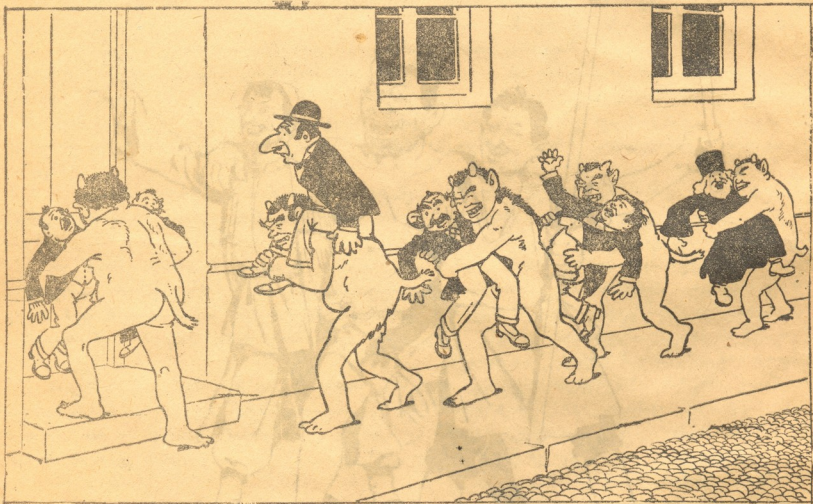

ტარტაროზინტერნი

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ზ ა № 1

უზენაეს მთავრობის მიერ გაგზავნილი ვიყავი ჯოჯოხეთში, სადაც იმევე მთავრობის ბრძანებით წავიყვანე ყველა კონტრ-რევოლიუციონერები. მათი ჯოჯოხეთში მიღება ერთბაშად ძნელი ვახდა, რადგან აუარებელი წაწმენილები იდგნენ რიგში და ჯოჯოხეთის ქვაბები ვერ ასწრებდნენ მათ დაწვას. საჭირო შეიქმნა ქვაბების შექმნა და მუშაობის უფრო ფართოთ მოწყობა, რასაც დასჭირდა საკმაო დიდი დრო. მოგაწყვერე ნა ჯოჯოხეთში გაუმჯობესებულ ტენიკის მანქანები, რომლებიც ყოველ საათში ასი

ათასამდე ცოდვილს ინელებს—ვემზადებოდი უკან დაბრუნებისათვის; ამ დროს მივიღე რადიო დებეშა, რომელშიც მუშა მავალბდა სასწრაფოდ დაბრუნებას. თურმე ჩემი აქ არ ყოფნა უსარგებლიათ შავ პირებს და ისევე წამოუყვით თავი. აღბად ფიქრობდნენ, რომ მე აღარ დაებრუნდებოდი, მიმანჩია რა აუტილებელ საჭიროებად მათი მოსპობა ჩენნი ხელისუფლების განსამტკიცებლად, ვაცხადებ საყოველთაო გაწვევას და ებრძანებ:

უნდა შეუდგეთ
მტერზე შეტევას;
მიტომ ვაცხადებ
ჯარში გაწვევას.
პროვინციაში,
სოფლად და ბარად
ჯარის სიაში
შევიდეს ჩქარა
—ყველა, ვისაც კი
უჭრის კალამი

და უყვარს ჩენი
დროშა-ალამი
ქალაქში მუშა
და პროლეტარი
ასეთ საქმეში
მარად მზად არი.

შესდგეს არმია—
მუშა და გლეხის

მტრების თავზედა
დამცემი მების,
ყოველ კუთხეში
ორგულთ, უთაქეთ
და გაბაწრული
აგზავნეთ აქეთ.
აქ კი ჩვენ ვითო—
დაეძრობთ კბილსა
და არ შევიარჩნეთ
სხეულზე რბილსა.

ბრძანება ესე
ასრულდეს მალე,
წერილის წერა
დაიწყეთ ხვალე
თუ კი მივიღებთ
კვირას თქვენს ძღვენსა—
იმ კვირას ნახავთ
ჩვენს განაჩენსა...

საალიტვიმო-განმანაწილებელის გამგე: უიაშეთი.

მთავარ-ხარდალი ტარტაროზი.

დელანთან სწორია.

საქმეთა მმართველი: კინჭარი.

სოლომონ ზურგელიძის ტარტაროზის აგენტ ულინწისაგან.

წერილი პირველი

სულმნათო, რაც შენ მოგწორდი გავიდა ბლომად ხანები.

მაქ შეიქენი უთუოდ ნაწამებ-ნახანები. ბევრი ვამგზავრეთ მაქეთენ ბოლო დროს მეფე-ხანები,

მაგრამ ჯერ მიინც არიან ამ ქვეყნად სალხანები. ეს! როგორ წახდა დროება, გაჭრა ის კარგი დრონია. პოლიციასთან ქეიფში რომ აიკელი ონია.

მწვადის შიშინსა ვერ ხედავ, მუცელზე არ გაქვს ქონია.

უადგილობით სოლომონ, მაქ იტანჯები მგონია, მეოთხე წელი სრულდება ტკიბლად ღიღინებს ერია. დროშა ამაყად ფრიალებს, გვიყვარს წითელი ფერია. კაცს პური, ძროხას ბალახი და ცხენს ბევრი აქ ჰერია,

ჩენსა ქვეყანას მოსცილდა ხალხის ორგული მტერია. სომეხი, ოსი, ოსმალა სულყველა მეგობარია.

ნათესი ხორბლეულობით მიწა მთლად დანაფარია. ტყუილს ზუზუნნი არ ისმის, აღარ გვეკირია ფრია, ახალ ცხოვრების კანონმა ძველი სამყარო არია. მიწა გლეხების ხელშია, ბაღმა მოისხა ნაყარი. ბეჯითად შრომობს, ზეიმობს და ხშირად არის მაყარი.

სწავლის სინათლეს ეღირსა ფშავ-თუში, გუდა-მაყარი. სკოლებს ბავშვები ესევა, როგორც ხეს ფუტკრის ნაყარი.

რკინის გზით ჩვენი ქვეყანა იქნება დანასერია. ოზურგეთამდინ გავიდა (არის პირველი სერია). იტრება ბორცი, სალი-კლდე, მთა ბიტალო და სერია, და ელექტრონით ნათლდება ბნელ გამოტრებში კერია.

შრომა ვაცხარებული, დრო აღარ არის ჯდომისა. ყველა სწორია, ამ ქვეყნად, ვით ძუ და ხელი ლომისა.

მშვილობა სუფევს ყოველგან ნაცვლათ შფოთის და ომისა. მოსავალს მიწა იძლევა პურის, მკადის და ღომისა. გლეხი სოფელში მუშაობს, ქალაქიც მისი თვალისა. ამათსა შორის კავშირის ღრმად არის ხნული კვლია; (იქნებ ამიტომ ჩვენ ორგულთ ყელში დაერქო ძელია).

ძმამ ძმას ხელი უმართოს დღეს კანონი და ელია. გურის ხშირი სტუმარი იყავი როგორც თავადი. ცხენს თოხარისკა ჰკახმავდი, გვერდს გიმშვენებდა ნაბადი.

მღვდლებშიაც ლაზღანდარობდი, ვით კათოლიკე აბატი.

საკურთხის ჩვეულს, მოყვარულს არ გავლდა იხვი და ბატი.

სასეე ხურჯინით ფხვდაფხვ მოგდევდა დიაკონია. ნახუთხებს ზურგით ათრევი, შეგწევდა ამის ღონია. გლეხის ზურგიდან აიღე რაც მის ებდა ქონია; დღეს დაუბრუნეს უკანვე ნაკარცი რაც თქვენ ჰქონია.

ჩარჩს, ვაქარს, მღვდელს და თავადსა ყველის მოვლა ობია.

გლეხებმა მთებში გამოსქრეს საქმარა დიდი გობია. ამბობენ: «ერთად იქნება ეს ხალხი დანაწყობია.

გვიან ან მერე გადაყარს ეხლა გადაყრა სჯობია!». ამ ჭამად «ჩისტკა» ტარდება, არის ორგულთა ციება; ძველი ცოდვების სასტიკი იქნება განძობება.

აღარ უშვედის არავის, კატუნი, მონანიება ყველას პანდური მოვლის, არავის ებატება. სოლომონ, ძველი წერილი ეშმაკის მონაწერია.

ოთხი წელია აღარ სწერს, კალამს მოუტყუდა წვერია. დასტოვა მწარე სირბილით სამშობლო, თვისი კერია, თავუნას კატის დანახვით სულ წაუვიდა ფერია.

ნოეთა კეთილ კიდობანს უტებად დაულაბა ძირია. ეზუიტების მონასტრის უმეტესობა მწირია.

ევროპა ამოიჩინეს, აქ სახელმწიფო მცირეა. დაკარგულ კაბინეტებზე და პორტფელებზე სტირიან.

სოლომონ, პირველ წერილში გწერ მტერზე გამარჯვებასა, მშრომელი ხალხის ზეიმსა, ერთგული შრომის შევებას.

ელექტრონების სადგურთა შენებას, მტკიცედ წყებასა,

სოფლების აღორძინებას, ყოველ მხრივ განათებასა. ვიცი არ მოგწონება, სახეს გამოსცვლის ფერია. დაყრუვდა ბევრი საყდრები, მონასტრის სტოეებს ბერია.

(მათ ცოდვისაგან, სოლომონ, თვალნი რად დაგებერია?)

რა უყვით, ორი კურდღელი ჯერ არვის დაუჭერია.
 შემოგითვალეს: აქეთკენ ნამგალ-ჩაქუჩი არისო.
 მაქ ჯოჯოხეთში იყავით თავადნო მუფის-კარისო.
 მღვდელნო, ბერო და ვაჰარო თქვენც იქით
 მიგინახისო,
 ამ ქვეყანას კი პატრონობს მუშა გრდემლის და
 ბარისო.

მეშვიდე წელი ვისროლეთ საუკუნეთა არეზე.
 ვარსკვლავით მოდის მხედარი წითელი მოასპარეზე.
 კავშირი რესპუბლიკების შტკიცვა ყოველ მხარეზე!
 კომუნისტური იერიშით მივდივართ მარს და
 მთვარეზე.
 წმიდა მარიამ, ბასილი და ქრისტე დგანან ყირაზე.
 მამა დმეტის გული წაუღის ყოველ მომავალ
 კვირაზე.

ზეცაში ანგელოზები არის სიკვდილის პირაზე.
 მაჰმადი სპეკულიანტობს ჩერვონცებზე და ლირაზე.
 ჩვენს შტრებს დასჩემდა შიშისგან ხანგრძლივი
 გულის ფრიალი.

აწ ოქტომბერით იწყება ქვეყნის ახალი ტრიალი,
 თუმცა მის ჩასაშლელად ვეროპამ მორთო ხრიალი.
 მაგრამ მოისმის იქიდან სიკვდილის წინა ღრიალი.
 სულშნათო, ესე წერილი შენთვის იქნება მწარია.
 მაგრამ რა უყვით, სიმარალე არ არის დასაფარია.
 მაქ დაიმაღეთ სოროში, დაჰკეტეთ მაგრად კარია.
 ვაი, საწყლემბო, თუ მოგვხდათ მაქ ტარტაროზის ქარია.

ყლიწი.

ყველას გაგვიგონია, რომ ვილაც შტინახმა
 გამოიგონა მოხუცებულ ადამიანის გაყვავილება.
 კაპიტალისტებს ძალიან ესაჭიროებათ ეს გამოგონება,
 ვინაიდან სიკვდილის პირს არიან და არ უნდათ ამ
 ქვეყნის დატოვება. რადგან ტუბილი კერძა მათთვის-
 ეს თავისი გამოგონება შტინახმა ასწავლა მეორე
 ინტერნაციონალს (ალბათ თვითონაც მენშევიცი იყო).
 ამ გვირად ბურჟუაზია შეეცადა და შესძლო მეორე
 ინტერნაციონალის დამეგობრება. და ჩვენ ვხედავთ:
 აქ-იქ სახელმწიფო ძალაუფლებასაც აბარებენ ხელში.
 ბატონების ასეთ დღე ნაბობას ხელქვეითები ამარ-
 თლებენ და ერთგულად ემსახურებიან. ბევრ ქვეყ-
 ნებში დაუბრუნეს დახვედებულ და სასიკვდილოდ გამ-
 ზადებულ ბურჟუაზიას სიკოცხლის ჯანი. მაგრამ კა-
 პიტალი მეტად უდიერი რამ არის. როგორც კი იგრ-
 ძნობენ მოღონიერებას, წამოდგებიან და თავიანთ
 გამაყვავილებელთ ცხვირ-პირს უშტრევენ. ასე მო-
 ხდა ინგლისში.

საწყვალმა მაკონაღდმა ცხრა თვის განმავლო-
 ბაში ერთგული და ენერგიული შრომით ინგლისის
 კაპიტალისტებს ჯანი დაუბრუნა, მაგრამ სამაგიეროთ
 რა პატივისცემაც მიიღო. ჩვენ უკვე ვიცით.

მიუხედავად ამისა მეორე ინტერნაციონალი ისე
 გულყვითელი და მოყვასი არის ბატონების, რომ მაინც
 ემსახურებიან. რას იზამ, ჩვეულება რჯულზე უშტრე-
 ცესია.

მაგრამ, ნუ თუ მეორე ინტერნაციონალიც არ
 დაბერდება? იგი უკვე სამოცი წლის არი და საქმოდ
 მოხრილია წელში. მის გახალგაზრდავებას ბურჟუა-
 ზია არ იცისრებს. განა ხელქვეითის შესახებ ბატონს
 უზრუნია ოდესმე!

აქედან აშკარაა: როცა მეორე ინტერნაციონალი
 გადაიკვლება, (და ეს არც ისე გვიან) ბურჟუაზია სა-
 მგლოვიარო პროცესიას უკან გაყვება. ჯანის სისუსტე
 ისე უმტყუნებს, რომ სასაფლაოდან დაბრუნება ვეღარ
 შეეძლება. მოსალოდნელია, ბატონი და მსახური ერ-
 თად მოეწყონ სასაფლაოს კუბეში და სასწრაფო მატა-
 რებელით თავი ამოჰკონ ტარტაროზის სამეფოში.

ჩვენ კი ვეტყვით მათ: გზაც იქითკენ ჰკეცნათ.

ყიამეთი.

ახირებული კაცი გამხდარა ქორდანია. განა მისი პოლიტიკა
 არ იყო:—არც მარჯვნივ, არც მარცხნივ და წეიტრალობა?
 ამას ჩემსივით თვითონაც არ ასრულებს.

სრულიად საპარტიო სახარტაროჲო კონფერენცია

(ნახევრად სტენოგრაფიული ანგარიში).

1924 წელს (თვე გამორკვეული არ არის) ამ ცოტა ხნის წინად ტარტაროზის სასახლის დიდ დარბაზში გაიმართა სრულიად საქართველოს სახარტაროჲო კონფერენცია. წარმოდგენილი იყო დელეგატები ყოველ კუთხიდან (რიცხვი აღარ გვახსოვს, ვერ დავთვალეთ).

სხდომა გახსნა ახ. ტარტაროზმა.

ყოლობამ დაამტკიცა შემდეგი დღის წესრიგი:

1) მოხსენება თანამედროვე მდგომარეობის შესახებ. (მომხს. ახ. ტარტაროზი).

2) მთავარ გამკეობის მოქმედება (მომხს. ახ. არტაროზი).

3) სრულიად საქ. სახარტაროჲო პროფკავშირის მომავალი მუშაობა. (მომხს. ახ. ტაროზი).

4) მიმდინარე საკითხები. (მომხს. ახ.?)

პირველი საკითხის შესახებ მომხსენებელს ყოილობა დიდი აღფრთოვანებით შეხვდა: ისეთი მძლავრი ტაში გაიხსნა, რომ ორ-სამ დელეგატს ეგონებ ვულიც კი შეუწყუბდა.

ახ. ტარტაროზმა პირველ ყოვლისა მოუწოდა ყველას სიმშვილისაკენ და შემდეგ მისივე წინადადებით ყრილობამ დადგომით პატივი სცა აწ გარდაცვალებულ ექსპრესს მათრახს.

თავის მოკლე და ხარტ სიტყვაში (დაახლოებით 41/2 საათი ილაპარაკა) მომხსენებელმა დაასურათა მსოფლიოს აწინდელი მდგომარეობა: შეუხა მსოფლიო ომის დასაწყისს, დასასრულს (რომელსაც ბოლო არ უნაზს) ევრსალის ხელ-გახსნილობას და გერმანიის პროლეტარიატის ხელ-ფეხს შეკრულობას, სხვა და სხვა კონფერენციებს, ლონდონის უკანასკნელ კონფერენციას, დოუესის ჩექმას (იგივე გენმა) ამერიკის და ანტანტის არშეიკობას, აღნიშნა, თუ როგორ დაჰცადა ამერიკამ, სანამ საფრანგეთი გერმანიის მზითვების ხარჯით-აღრიცხვას შეადგენდა და შემდეგ თვით ამერიკა ჩაესიდა ქილო-ჩამტვრეულ, მაგრამ მაინც საკმაოდ მზითვიანად გერმანიის კაპიტალს.

შემდეგ მომხსენებელი გადავიდა ფაშოზიმის ბეგემოტურ პოლიტიკაზე, სათითაოდ დაკარტულა მეორე კონტენტმარცხობნაოლის დალალობა, ქიშტი გაკრა ყვითელ პროლეტარიატის ობოზება და შემდეგ მოუსვა ჩინეთისაკენ. რადიო-ჩინეთში მივიდა არ იძუწვა და რამოდენიმე დრო უძღვნა საფრანგეთ-ამერიკა-ინგლისის ზრახვებს:

— მაგრამ, ამხანაგებო, სთქვა მან, ანტანტის იქ შეუწნდა ერთი კბილის მატლი, რომელიც მას როგორც... როგორც... კბილის მატლი ისე აწმწვა. ეს არის...

— კარახანი! წამოიძახა ვილაშაც.

— ჰო, დიხ კარახანი! იცით, ვინ არის კარახანი? შემდეგ მომხსენებელი მოუსყვა კარახანის ბიოგრაფიას.

ჩინეთის შემდეგ მომხსენებელი გადავიდა ავღანისტანში არ დასტოვა არც საარსეთი და ბოლოს მოსდგა მენშევიკების ავანტიურას. ამაზე კარგა ხანს აპირებდა

ლაპარაკს ორატორი, მაგრამ შეატყო, რომ ზოგიერთ წარმომადგენელმა დასამოქნარებლათ პირი გააღო და ზოგს ჩასთვლია კიდევ. (შეკვრებზე აღარ ლაპარაკობენ, ჩაილაპარაკა ვილაშაც) ორატორმა ბოდიშის მოხდის კოლოთი თქვა: კი ბატონო, აღარ ვილაპარაკებ—და შეუდგა ინგლისის და საფრანგეთის პოლიტიკას ჩვენს მიმართ: ილაპარაკა ინგლისის ცნობაზე და მაკონანლის მთავრობის ცნობის (თუ ცდების დაკარგავზე). ერთის სიყვარულის წერტლებ, რომელმაც ტრუზობით ცნობა გამოუყუხა და სპუტია კავშირის და თან სამზითოვს კილაღლს ამზადებს.

შემდეგ ილაპარაკა... ილაპარაკა... ილაპარაკა... ერთი სიტყვით ბეგერი ილაპარაკა.

მომხსენებელი მოუწოდებდა სხდომას გამოენახათ ყველაზე უკეთესი საშუალება, რომელიც წამალივით შეუშაბაუნებდა შინაურ და გარეშე მტრებს და საყუთარ სიხანინჯასაც არ დაინდობდა.

მომხსენების შემდეგ ილაპარაკა 37 პასუხისმგებელმა... ორატორმა.

ბოლოს საერთო ხმის მიცემით (თავმჯდომარემ თავი შეიკავა, მდივანიც შეაკავეს) გამოიტანეს შემდეგი რეზოლიუცია:

სრულიად საქ. სახარტაროჲო კონფერენცია უკმაყოფილოდ აღნიშნავს ძველი წინაპრების მოქმედებას, აღნიშნავს, რომ საზოგადოების გამოსაფხიზლებლათ და ხორც-მეტების გამოსაშინგ-საღვიძებლათ საჭიროა ისეთი ორგანოს (არაღან არ ეგონოს ზოგიერთ საპიკტროზში ჩარევის) დაარსება, რომელიც ზოგს ვასალიზებლათ ფეხის გულში მოუფხუბუნებს და ზოგს მოსაქციანებლათ თავშიც ჩაუფაროხუნებს.

ამავე ორგანომ უნდა გადაიხედოს შინაურ ლობეყორეს გადაღმა და ეზოში ვინმე წუწწყალი არ ჩამოუყუხას, ამავე ორგანომ უნდა შეიხედოს ყოველ ბნელ კუნტულში და თუ ვინმე მავნე იმალება, კარგად გამოამზებოს; ამავე ორგანომ უნდა გადაიხედოს ხმაო-ხანჯალი და საწყლების ზურგზე გასუქებულს ტარიან-ქარტაშინა შიგ ჩემპეში (ჩემპე იგივეა რაც ლიპი. იხილე ი. ურემდაშველის ლექსიკონი) უნდა შეტროს (ე. ი. ჰკაოს. იხილე ლაილის კავსიკონი), თვადავიწუებლად გალიოვან მშა-ბიჭების ლექსიკონი); იგივე ორგანო უნდა გახდეს ჩარჩების, მცოდლეების, მიკიტნების, ხაზინების, აწხილო სახლის პატრონების, მატარებლების არა საიმედო რევიზორების, თავდასულ აწხილიკონის, თვადავიწუებლად სპეციების და განყოფილების გამგებების, ძველი ხორკით მოვაჭრე ყასების, აწგარიშ დაბნეულ ბულატრების და ზახვოსტების (ჯახვოზი) და სხვათა და სხვათა ბანდიტ-ბუნდიტების გამქილაგ-გამქიშტავი, ამ ორგანომ უნდა შეადგინოს ზემო აღნიშნული პირთა სწორი სტატისტიკა. შეავსებინოს ყველას აწკეტები, გამოიანგარიშოს რამდენი როზვი არ მათრახი, აწ კინწის კვრა ყუოვა მუშებისა და გალტებისთვის მავნე

პირებს, თუ სწორ მოანგარიშებებს ვერ იმოვის, შეუძლია გახსნას ბუჰალტერიის კურსები, ამავე ორგანომ უნდა გახსნას ცემა-ტყევის სალიცენზიაციო კოლეგებ. ამავე ორგანომ უნდა გაიკეთოს ოთხმოცი თვალის და ას ოთხმოცი ყური, შეიხედოს ყოველ წარმოებაში, ყოველ ქარხანაში და დაწესებულებაში და გამოარკვეოს არის თუ არა რიგნათ კელის ვახუშტის, კულტ-განათლების, სატარი-ფრ-ეკონომიური და სხვა საქმეები. ამავე ორგანომ უნდა დაწესოს ტფილისში ძლიერი რადიო-სადგური, დამასწავლებელიანი მოისმინოს იქაური ჟიურ-გარამი და რადიო-თივე გაუგზავნოს სასწრაფო. დახმარებები, თუ საქირო იქნება გახსნას სოფლის სიმახინჯის სექციამ სადგურები,

ამავე ორგანომ... ერთი სიტყვით ეს ორგანო უნდა იყოს მტრისთვის თავისი შაქარი და მოყვრისთვის თავი შაქარი-რაფინადი.

რეზოლუციის მიღების შემდეგ გაიმართა საღმრთო-სასწავლო სხდომა, მოაწვევს ოქტიაბრინი. განსაკუთრებულმა კომისიამ გამოიყენა ხელში აყვანილი სანდოიანი სახის ყმაწვილი და ჩაავლო იქავე მომზადებულ ქებაში; რომელშიაც იყო მაჭუთი, ნავთი, ქვა-ნახშირი, მარგანცი და სხვა დავიდარაბა. შემდეგ ამოიყვანა და გამურული დასვეს იქავე ხალიჩაზე. კონფერენციამ მიიღო შეფთა ამ ყმაწვილზე და სახელათ დაარქვა ტარტაროზი. ტერსიტი.

„ფაშისტებო ყველა ქვეყნისა, შეიარაღდით.“

შ ა რ ა დ ე ბ ი.

ტბოვ ორს.
 მლონა
 მეს უღმრ
 ჟღნონონე
 დე იოუჯმბ
 გონ ამონსა
 ენწაფენილ
 ათუ ეთიბი მ.
 ტლუ მინტირ
 ტლუფუნ მინჯადის დასაწყებადა
 მინჯადის დასაწყებადა
 უღსსეგო რეკლითაც ხელში უჭირავს
 ტლიფოსტასა და მახვილი.
 აგმა მინჯადის დიკოდით შარადას
 (იზოტეა) ანჯაფრებს მთელი სახელი.
 ეფობიჯეუჯნა ასო მოველიჯოთ
 შიბოა ოღწა ვახლოთ სხვის ხელი.
 სთუფე მარჯად დარჩა ორჯერ დაესწროთ,
 იბოთინ მს. ცხოულობს შარადა.
 ემინს მინჯადის მოვემნოთ ოსტატი
 ქალაქებში და ბარადა.

1

ქველ ნანგრევებზე ის აგებს
 ახალ სახლებს და დარბაზებს;
 თავის ერთგული შრომითა
 შრომითა მტრებსა აბრაზებს
 ეთხოვთ უკანასკნელ სამ ასოს,
 ჩვენთვის ისინი ძვირია.
 მას ხუთი ასო კვლავ რჩება,
 ისინი ჩვენ არ გვიპირია.
 უკვე შხად არის შარადა,
 დღეს დაიბადა ჩვილია.
 ხელში გვიპირავს ჩვენ იგი,
 „მუშის“ ხუმარა შევილია.
 სამტრედელი ოინზაზი.

პატარა ქალსა მოცუტაკით
მოფერებითი სახელი;
ორი მარცელიდან შესდგება,
ყველა ვართ მისი მნახელი.
ვგონებ ნებითაც გვახზოვს
(რისთვის წაერთვათ ძალათა?)
რადგან გვეკორდება ჩვენ იგი
შარადის შესავალია.

შევიდეთ გლეხის ოჯახში,
თიხის ჭურჭელი გვეკირია.
ამ ჭურჭლის წინა მარცვალი
ვისესხოთ, არ ღირს ძვირია.
წინა ორ მარცვალს ეს ერთიც
უკლებლათ მივაკეროთ.
შარადა უკვე შზად არის,
აქ აზრიც შევჩეროთა...

მაგრამ შარადა არც ასე
ადვილი ასახსნელია.

წავიდეთ უცხო მხარეში,
გავდგათ ნაბიჯი გრძელია,
ენახოთ ქვეყანა ტანჯული,
რომელიც ახალშენია.

მტერს ებრძვის და ეუბნება:
„აწ აღარა ვარ შენია“.

ბრძოლას არ უჩანს საზღვარი,
სისხლი კვლავ ბევრი იღვრება.
არ ვიცი თ ძლევის სასწორი
რომლისკენ ვადაიხრება.
არ უნდათ მტერი რომ იდგეს
თავიანთ მიწა-წყალზედა;
ჯერ გამარჯვება მისია,
მტრის ჯარს ამარცხებს ძალზედა.

სწორედ ამ ქვეყნის სახელი
არის ეს ჩვენი შარადა
აწ კი მიხედვებით სულ ყველა
მხოლოდ იფიქრეთ წყნარადა.

გაზაფხულის პირველი თვე
გვეკირია და უნდა ენახოთ.
მას პირველი სამი ასო
მოვაკლოთ და შევიწინახოთ.
ჩვენი მთავარ მდინარისა
შენაკალი გვიწოდებოდა ერთი.
(თვითონ მიხედვს რომელ მხრიდან
არის მასთან შენაერთი)

მას ბოლოდან ჩამოვაკლოთ,
შარადისთვის სამი ასო
შეუერთოდ პირველ სამსა
და საგანი საბაასო
— დასრულდება, მაგრამ მთელის
ძნელი არის განმარტება;
თუ რომ სხვაგვით მას არ ექნა
შესაფერი დამატება.
ამისთვის საჭიროა
მოვიგონოთ ჩვენ ის გმირი,
ვინც მშრომელებს მკვეთრი სიტყვით
ამცნო თვისი გასაჭირო.
მან გააცნო, თუ ვინ იყო
მათი მტერი და ორგული;
დაუტოვა შრომა, ცოდნა
ვით ძვირფასი თაიგული.
მისი სიტყვა სწორი იყო,
ის სიმართლეს არ მფარავდა,
მაგრამ ეწუხებარ რომ შარადა
მეტად გამარჯვარავდა.

აღ. ხარატიშვილი.

დღეს მივიღე დილით „მუშა“,
სიხარულით მომხარა:
„ტარტაროზი“, „ტარტაროზი“;
ერთმანეთზე მომყარა.

გადახედე ჩვენს ქვეყანას
მისი სახე შესხვავდეს:
შიშისაგან ვარბის მღვდელი
ჯვარიანი და გრძელ წვერა.

იქ ვაჭარი მობუხულა,
არ აჩერებს ფულებს დახლში.
სპეცი დიდი პორტფელითა
დაღვრემილი მიდის სახლში.

მაგიდაზე არ უწყვიათ
ქაღებს პუდრი და პამადა.
სპეკულიანტს დაპქარავია
ქიფის და ჰამის მადა.

თეთრ კბილიან შავი გულით
მისცემა სიხე თავში.
ძველი მგელი ვეღარ მალავს
თავის თავსა ცხვრის ტყავში.

დაკინახე ტარტაროზი,
ვიგრძენ მისი ძალა დიდი.
ყველას მოსცხებს კულ საქმისთვის,
არ ექნება არვის რიდი.

რა მოვიდა ტარტაროზი
აწ მე რალა დამაღონებს!
ჩვენი მტრების: „ვაი-ვაი“-ს
ტარტაროზი გამაგონებს.

დღეს მივიღე დილით „მუშა“
სიხარულით მომხარა:
„ტარტაროზი“, „ტარტაროზი“
ერთმანეთზე მომყარა.

ყიამეთი

უმუშევრობა ევროპაში არა ნაკლებია ვიდრე ჩვენში. ჩვენი ემიგრაცია, როცა გამოვლია აქედან გატანილი ქონება, იძულებული შეიქნა სამუშევარი გამოეზახა. მოაწყვეს ქუჩის მტკვეპნელი სააქციონერო ამხანაგობა. სამი წლის განმავლობაში ევროპის უმთავრესი სატახტო ქალაქების ქუჩები მოტკვენს და ამ ეპოქის იხვე უმეშვრები არიან. ბევრ მათგანს სამშობლოში დაბრუნება ვანუძრახავს: ამას წინად ადგილობრივ ვაზეთებში გამოქვეყნებული იყო გრ. ვეშაპელთან საუბარი, რომლიდანაც სჩანდა, რომ მას დაბრუნების სურვილი დაჰბადებია. (ჩვენ არ ვიცით ვინ არის ახალ დაბადებული სურვილის მამა). საჭიროთ მიგვაჩნია განვაცხადოთ, რომ ტარტაროზს მასთან არაერთი წინასწარი მოლაპარაკება არ ჰქონებია.

ტარტაროზის მოსვლა და ვეშაპელის აქეთკენ პირის ბრუნება შემთხვევითია. ჩვენში კიდეც არიან ისეთები, რომლებსაც კისერა სტკვიათ იქეთკენ ცქერით. ის კი აქეთკენ იცქერება.

ვეშაპელი აცხადებდა, რომ ყველა პატიოსანმა და კვიანმა ქართველმა არსებულ ხელისუფლებასთან უნდა თანამშრომლობს. ვინც არსებულ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობს ყველა არ არის პატიოსანი და კვიანი, თორემ ტარტაროზს არ დასჯირდებოდა აქ ამ ქვეყნად მოსვლა.

ყოველ შემთხვევაში ვეშაპელი რომ არ გვეგონა, ბევრზე უფრო კვიანი აღმოჩნდა. ეს კეკუა მას კიდეც დამფუძნებელ კრებაში ეტყობოდა. ტარტაროზს არაფერი აქვს სააწინაღმდეგო მის საბრძანებელში შემოვიდეს ის, ვინც ეძებს კეკუას და პატიოსნებას.

ჩვენ არა ერთხელ გავეფიქრებოდით ემიგრაცია, რომ ჯორს ნუ ენდობა და ნუ შეფხვდება მასზე. ამ ბერძნულ მანდილოსანს მეტად ახიბებელი ჩვეულება აქვს. მიდის... მიდის და თუ მოეპოვება-დაესობა ერთ ადგილზე და ფეხს არ მოიცვლის - ხშირად უკან დაბრუნდება და მივაჩიქჩიქებს იქ, საიდანაც წავიდა.

სწორედ ასე მოხდა. ჯორზე ჯდობა არ მოიშალეს. ეს ჯორი ბევრს უწერდება ერთ ადგილზე და მხედარი იძულებული ხდება ძირს ვადმოხტეს... ვეშაპელის ჯორმა კი ტლინკები აპყარა და თავის მხედარს მგონი მოიყვანს იქ, საიდანაც წავიდა.

კონწარი.

ჯორთა შეჯიბრებაზე... ჯორთა შეჯიბრებაზე, გასწით ჩვენო ჯორებო!

ყვავს გაუგარდა პირიდან ყველი
და ჩაისვლა მელიამ ყელი.

ტარტაროზმა მოსვლისთანავე მიაკცია ყურადღება ნენი ქვეყნის ეკონომიურ აღორძინების საკითხს და ჯერ-ჯერობით გახსნა საპნის ქარხანა, სადაც უმოთვრელად მზადდება სარეცხი საპონი.

ტარტაროზმა კარგად იცოდა, რომ ჩვენში მეტი მოთხოვნილება ჰქონდა უმალლეს ხარისხის საპონს. ბევრი საბჭოთა მოსამსახურე ქალები ჯამაგირის ყოველ მიღებაზე ყიდულობდნენ ლორიგანის საპონს, პუდრს და სხვა და სხვა ფერის ტუჩების საღებავს, მაგრამ ტარტაროზმა ისიც იცოდა, რომ მახინჯების ვალამაზება შეუძლებელია ამ საშალებით; თანაც მხედველობაში ჰქონდა, რომ ასეთი პირები უფრო ადვილი შესამჩნევია რევიზიის დროს.

ამას რომ თავი დავანებოთ, ძვირფას საპნების დამზადებას სხვა მასალა სჭირია.

ერთი სიტყვით, ტარტაროზმა უპირატესობა მისცა სარეცხ საპნის დამზადების საკიროებას.

ასეთ საპნის დასამზადებლად ჩვენში აუარებელი მასალა იშოვება.

საკუთხ-სალოცავეებით გასუქებულნი სამღვდელთა, ღიპიანი სპეკულიანტები, ჩასუქებული ვაჭრები, თავად-აზნაურობა, რომელიც დარჩენილა და რომლის ნაწილს ჯერ კიდევ შენახული აქვს ძველი კონი, სოფლის კულაკები და ბაიკები, რომლებიც დიდიმბენ გლეხების ზურგზე გასუქებას და აგრეთვე გადაჭარბებული (ძვლილ აუცილებელი საკიროებაა), შავვულიანი და კბილდაკრეკილი ძველი ჩინოვნიკობა—აი ის მდიდარი და ნოყიერი მასალა, რომლიდანაც შეიძლება მათი მოხარშვის და გადაღლების შემდეგ, სარეცხი საპნის დამზადება. ამათი შექმნა ძალიან ადვილი და იაფია. ამას გარდა მრავალი სხვა ნაგავიც არის ჩვენში.

ამაირად სარეცხი საპნის დამზადება უფრო მოსახერხებელია. ტარტაროზის შემდეგ მას დიდი გასავალი დაუჩრება, მიუხედავად იმისა, რომ მეტად მყარი სუნი ექნება ამ საპონს, რადგან მყარ და დამალ მასალებიდან დამზადდება.

ჩვენში მრავალი არის გასასაწავი.

მარტო მღვდლების გასაპარსავათ, ტარტაროზის გამოანგარიშებით, საკირო იქნება 300 ფუთი საპონი. ამას გარდა ჯოჯოხეთში გასავაზენი ყველა უნდა გაი-საწავოს, რომ მათი გადაგზავნა სწრაფათ ხდებოდეს.

ის მანდილოსნები, რომლებიც დღეს ჯამაგირს მხოლოდ ლორიგანში აძლევენ, ყველა გასასაწავი იქნება. ასე რომ მოთხოვნილება სარეცხ საპონზე მეტად დიდი იქნება.

ჩენი სოფლები მდიდარია ამ მასალით; მათ შემუშლიათ მოგვაწოდოს ნედლი მასალა, რითაც ხელს შეუწყობს თავისი მდგომარეობის ყოველმხრივ გაუმჯობესებას.

ამგროსის ახალი ნაშრომი

სრულიად შემთხვევით ტარტაროზს ხელში ჩაუვარდა სრულიად საქართველოს კათალიკოს ამბროსის სრულიად ახალი შრომა, ისე როგორც სრულიად საქართველოს არა ჭლევალურ ცეკის მიწერ-მოწერა უვარდებოდა ჩეკას. ალბად ავტორი ევროპაში ავზავნიდა, მაგრამ წერილმა თავი ამოჰყო ტარტაროზის კაბინეტში, ისე როგორც ბევრი მიუპატივებელი სტუმრები უშუალოდ მიდიოდნენ ჩეკაში, თითქოს იქ ჰყოფილიყოს ჩამოსახტომი სადღური.

წერილი ფრიად საინტერესოა და ამიტომ ვაქვეყნებთ ჯერჯერობით მის ნაწილს.

წერილი იწყება ასე:

„სახელისა მამისათა, „და ძისათა, და სულისა წმინდისათა ამინ“.

ღიბს, ქრისტე იყო მენშევიკი და მაჰმადი კი ბოლშევიკი. შევადაროთ ერთმანეთს მენშევიკი და ბოლშევიკი, ქრისტე და მაჰმადი.

მენშევიკები ამ ქვეყნად მოვიდნენ ბოლშევიკებზე უფრო ადრე, ქრისტეც მაჰმადზე ადრე მოვიდა. მენშევიკი არასოდეს არ ყოფილა შე-

ბრძოლი. ისინი ბედნიერ ცხოვრების დამყარებას ქადაგობით აპირებდნენ. ბოლშევიკები კი თავიდან ფეხებამდე შეიარაღებული არიან; იარაღით უნდათ მოსპონ მტრები და დამყარონ კომუნა.

ამგვარად ქრისტე იყო ლიბერალი, რეფორმისტი და ოპორტიუნისტი, როგორც არიან მენშევიკები; ხოლო მაჰმადი რევოლუციონერი, რადიკალი და აქტივისტი, როგორც არიან ბოლშევიკები.

ქრისტე ამბობდა: „მარჯვენა უბაში რომ სილა გაგარტყან, მარცხენაც მიუშვიტო“. ბოლშევიკებიც ასე იქცევიან. მართალია ამის გამო მათ ბევრი დამცირობა ხვდება, მაგრამ მაინცადამაინც ვერ გრძობენ და საშვიგროდ ისინი ნეტარნი არიან, რათა სასუფეველი მოელის მათ.

ჩვენ ვიცით ქრისტეს იგავი გლახა ლაზარეზე, რომელიც მდიდართა სუფრის ნამცეცებით იკვებებოდა. საშვიგროთ სიკვდილის შემდეგ აბრაამის წილადასა შინა იმყოფება. ასე არიან ეხლა მენშევიკებიც: კაპიტალისტების ნასუფრით იკვებებიან, მაგრამ ლაზარესავით ნეტარნი იქნებიან სიჭიქოს.

ჩემი თვალით ნახული

ქრისტე ამბობდა: გიყვარდეს თავისი თავი სხვაზე უფრო; შეიყვარე თავისი ცოლი, როგორც გიყვარს სხვისი ცოლი! იგი წინააღმდეგი იყო მრავალცოლიანობის. თვითონ მას ერთი ცოლიც არ ჰყოლია, მაგრამ ისეთი მოყვასი იყო, რომ მრავალი საყვარელი ჰყავდა. მარია მადლანელი კუმპირტ კოლსავეთ უყვარდა და „პატუის სქემდა“.

მენშევიკებაც ასეთები იყვნენ, მინამ ღვდელიდან არ მიიღებდნენ კურთხევას, ცოდვით მიიჩნდათ...

ბოლშევიკები კი „ზავსით“ კმაყოფილდებიან და ღვდელებს სდევნიან.

მაჰმადი მრავალ ცოლიანობას ქადაგებდა. ამ გვარად ჩვენ ვხედავთ იგივეობას ერთი მხრივ ქრისტეს და მენშევიკს შორის; მეორე მხრივ მაჰმადსა და ბოლშევიკებს შორის.

ქრისტე მხოლოდ სიტყვებით ცდილობდა თავისი მოძღვრების გავრცელებას: ასე იქცეოდნენ მენშევიკებიც! საწყლები თავ-გატეხილსავეთ ჰყვიროდნენ, მაგრამ ერთხელაც არ დაუტანებიათ ძილა თავისთვის თავიანთი მოძღვრების განსახოტელებლად. მაჰმადი კი „ცეცხლითა და მახვილით“ აფრცვლებდა თავის მოძღვრებას. ასე იქცვიან კომუნისტებიც.

ერთხელ ქრისტეს ეშმაკი შეუწინდა და სახლის სახურავიდან კინაღამ გადმოახტუნა გაბრიყვებით, მაგრამ ვერ შეაღწინა მაცდელი; ქრისტე არ გადმოხტა და არ დაიმტვრა. ასეთი შემთხვევა მენშევიკების სიკაცხლეშიც იყო. თებერლის რევოლუციის შემდეგ ბოლშევიკები ეშმაკსავეთ შეუწინდნენ, რათა გაერეკათ დიდებულები, მაგრამ მენშევიკები არ შეცდნენ, და არ შეცდნენ იმიტომ, რომ ქრისტე სწამდათ. მართალია, ეშმაკებმა მაინც გადმოაგდეს, მაგრამ ქრისტეანებად მაინც დარჩნენ.

ყველა ზემო თქმულიდან ნათლად ჩანს, რომ ქრისტე იყო მენშევიკი და მაჰმადი კი ბოლშევიკი: ....

ტფილისი...

ამბროსი

ქვევით სწერია „წერილი ფრთხილად გაიტანეთ. გავიგე ტარტაროზი ჩამოსულა. აბა კარგ ვინმეს მოიყვანდა „მუშა“?.. ერთდეთ...“

ასპიტი.

ტარტაროზის მიერ გაგზავნილი ვიყავი საიქიოში, რათა გამეგო იქაური მდგომარეობა.

უნდა მოგახსენოთ, რომ საიქიოში არასოდეს არ ყოფილა ამოდენა ხალხი, როგორც ეხლა არის. შუილი წლის განმავლობაში საიქიოდან განდევნილები პყველა იქ არიან.

ყველად შეველ ფოსტაში, რომ აქეთ ტარტაროზისთვის დეპეშა გამოგვგზავნა და მემცნო მისთვის ჩემი მშვიდობიანი მგზავრობა. ფოსტის შენობა უზარმაზარი დარბაზია. ყველაზე უფრო მუშაობს ამანათების განყოფილება, რომლის გამგეთ თვით მაშა ღმერთი არის. წვერები კიდევ უფრო დიდრტელებია და გათეთრებია. მის განყოფილებაში მუშაობენ მიქელა და გაბრიელა ანგელოზები. ქრისტე ქეთარებს სწვრს და რევისტრაციას უშუგება მიღებულ ამანათს. ჩემს გაკვირვებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა დაინახე თელავის ფოსტის უფროსი მ. სოლოგოვი, რომელიც ამანათებს იღებდა და თანაც ერთ მანდილოსანს ეარშუიყებდა. ამ დროს უეცრად გაისმა ხმა და ყველა ფეხზე წამოდგნ. როგორც კი გამოჩნდა საბარგო ავტომობილი, სოლოვიოვმა მთელი თავისი ძალდონით დაიწყო სიმღერა: „Боже царя храни“, მას აყვენ სხვები.

ავტომობილიდან ჯერ გადმოვიდა ნიკოლოზ მეორე, მერე ალექსანდრა ფეოდოროვნა, რომელსაც მიეგება გრიშკა რასპუტინი; ხელზე აიკოცა და რაღაც წასჩუჩიულა, (როგორც ეტყობოდა პაემანი დაუნიშნა) მერე გადმოვიდნენ გენერლები, სამღვდლოება, აფიცრობა, კაპიტალისტ — ბურჟუები და სხვა ასეთები.

მავე საღამოს ეღემის ბაღში გაიმართა დიდი მიტინგი ღმერთის თავგდომარეობით: მიტინგზე გრძელი სიტყვა წარმოსთქვეს ნიკოლოზმა, გრიშკა რასპუტინმა, დასასრულ მიღებულ იქნა ქრისტეს მიერ წარმოდგენილი შემდეგი რეზოლუცი: „მოვისმინეთ რა მომხსენებელი, საიქიოს მკვიდრი მცხოვრებნი უცხადებდნენ სამკურთხევეს რესპუბლიკის მთავრობას თვის გულის წყრომის და გმობას იმის გამო, რომ დედამიწის 1/4 ნაწილზე გაამფევს ჩვენი მონები — გლეხი და მუშა და ბრწყინვალე საზოგადოებას მუსრი გაავლეს და აღვეს მიწისაგან. მრავალი ჩვენები კიდევ დარჩენილი არიან ცოდვილ მიწაზე და ამისათვის თხოვროს ჩეკას, რათა ისინიც საჩქაროთ გადმოგზავნილ იქნენ ჩვენთან“.

დაევალოს ეღემის კომუნალურ განყოფილებას, რათა ახალ სტუმრებისათვის გამოანახულ იქნეს შესაფერი ადგილი“.

*) სწორეთ ამისათვის მოვედი მეც.

სოლოვიოვმა შეიტანა შემდეგი დამატება: რადგან თელავის და მისი რაიონის მცხოვრებნი ვერ აფასებენ ქალს გამგე იაკოშვილის და კოპერატორების გამგე ტ. ხაჩიძის მუშაობას, რომელიც მეტად ნაყოფიერია მით, რომ თვითფულმა მათგანმა გაქაფული ფულებით შეიძინეს ტვილისში და თელავში ორ სართულიანი სახლები და ვენახები და კოპერატორების საქმეები იმდენად აინტერესებდათ, რამდენად წყარო იყო მათი კეთილ ცხოვრებისა, ამიტომ სთხოვს გამწმენდ კომისიას ეს ვაებატონები გადამოსახლებულ იქნენ აქ. ამით ბოლო მიეღება თელავის კოპერატივში ნავთის რიგს. კომისიამ ყურადღება არ უნდა მიექცოს სადილ-ვახშებით და რთვლებით გამოხეტილ დამცველთა კლექციას“.

ეს დამატება მიღებულ იქნა ერთი ხლით.

„თელაველი მაშხალა“

წ. შ. უკანასკნელ ოფიციალური ცნობებით იაკოშვილს და ხაჩიძეს ბარგი-ბარხანა უკვე მოუკრავთ და ემგზავრებენ საიქიოს. ხაჩიძის ხურჯინი გუშინ გოგიაშვილმა თავის ზურგით ჩაიტანა სადგურში, რისთვისაც მიიღო საჩუქრათ 8 კაპიეკი.

„თ. შ.“

წ. შ. ამხ. ტარტაროზი, ხაჩიძებ-იაკოშვილები ჯერჯერობით კიდევ ბევრი არიან თელავში. კარგს იზამ, რომ ამოხვიდოდე ერთხელ აქეთ და მოგვაშორებდეთ ასეთ პირებს.

„თ. შ.“

პ რ ო შ ი ნ ც ი ა

ხაშური

ქირეთის რესპუბლიკამ ომი გამოუცხადა ქათმების რესპუბლიკას.

ადგილობრივმა ქათმებმა ამის გამო დიდი საპროტესტო დემონსტრაცია გამართეს.

დემონსტრაცია მიმდინარეობდა „ძირს ქათმის ჭირი“-ს ლოზუნგის ქვეშ.

დემონსტრანტებს წინ მიუძღოდა ინდაურების ორკესტრი და მამალაყინწების გუნდი.

საქათმეთის დედეგაცია დღეს წარუდგა მთავარ-მამალს და აღუთქვა ქუღზე ქათმის გამოყვანა.

დედეგაციამ მოითხოვა აგრეთვე ქირეთთან ბრძოლაში დაცემულ მეომრების ზეიმით დასაფლავება კუქის სასაფლაოზე.

საქათმეთის წარმომადგენლებმა ინახულა აგრეთვე ადგილობრივი სანიტარული კომისია და მეშორანდუმი წარუდგინა პროტესტით ქირიან ქათმების სასაფლაოთ სურამულას გამოყენების წინააღმდეგ.

ბაჭყალინა.

„თელავის ოცნებანი“

ჯესტაშონი.

დამთავრდა ადგილობრივი მიკიტნების კონფერენცია.

კონფერენციაზე გაიქცო ადგილობრივ აღმასკომის მიერ გამოცემული დადგენილება.

დადგენილების ძალით აკრძალულია რამოდენიმე დღით ღვინით ვაჭრობა, ახალგაზრდობის წითელ ჯარში გაწვევის გამო.

მზრველ კამათის და აზრთა ვაცელა-გამოცვლის შემდეგ, კონფერენციამ გამოიტანა შემდეგი რეზოლუცია:

ქალაქ ზესტაფონის მიკიტანთა კონფერენციამ, მოისმინა რა მოქ. წითელ ცხვირადის და მუცხებერილადის მოხსენება აღმასკომის მორიგი დადგენილების შესახებ დადგინდა:

ჩვენ ზესტაფონის მიკიტნები, საქართველოს რესპუბლიკის ერთდღიანი შვილები ვართ.

დღეს, როდესაც ჩვენი სამშობლოს დასაცავად წითელი ახალგაზრდობა იარაღის ქვეშ სდგება ჩვენ წმინდა მოვალეობათ მივგაჩნია მათი წითელი ღვინით უპატივისცემა.

ამიტომ კონფერენცია წინადადებს აძლევს აღმასკომს დახუროს წითელი სასადილოები, რადგან ამ დღეების განმავლობაში ქეთი მხოლოდ ჩვენს ღუქებში იწარმოებს.

ფასები, მიუხედავად არაჩვეულებრივ შემთხვევისა, ჩვეულებრივი (ტყავის გაძრობის) წესით მოხდეს.

დადგენილება ესე ეცნობოს აღმასკომს ტელეგრაფის საშუალებით. კატაქა.

წინაღობის წინააღმდეგ.

მამალი ცხვრების მიერ დათა გონაშვილის წინააღმდეგ აღძრულია საიფარო.

მამალი ცხვრები ბრალს სდებენ ყასბა გონაშვილს შეურაცხყოფაში: კეთილშობილ მამალ ცხვრების ხორცის ნაცვლად გონაშვილი დედალ ცხვრებს ჰყიდის და ამით მამალ ცხვრების თავმოყვარეობას ფეხ ქვეშ სთელავს.

იძიანძვი.

გახსნილია ლანძღვა-გინების განსაკუთრებული სკოლა: მისწავლებლათ მოწვეულია ცნობილი საეციალისტები და მათ შორის ყასბა დათა.

მსურველმა უნდა მიმართოს მასვე. შესვლის დროს იწარმოებს გამოცემა.

სავალდებულოა 4 სართულიანი გინების კურსის ცოდნა.

ხითი-ხითი.

წინააღმდეგობის მიმართ.

ამხ. ტარტაროზი!

1900 წლიდან აქტიურ მონაწილეობას ვიღებდი „ეშმაკების“ პარტიაში.

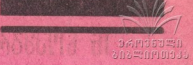
1907 წლიდან საქარტაროზო კარგის გახსნის შემდეგ საესეხითი გაეანებე თავი ეშმაკობას და ვიღებე ჩემთვის ჯოჯოხეთის ერთ კუთხეში ატუხული.

სრულიად გულწრფელად და ტარტაროზის ჩინგა-ლის ყოფილგარ შიშის გარეშე ვიცხადებ ყველას ვასა-გონათ, რომ ცდილობდი მე გადავლიე „ტარტაროზის“ პლატფორმაზე.

ჯოჯოხეთური სალონი კუდიანი.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

გეოგრაფიკა

მთავარ ექიმთა ჯოჯოხეთიდან საგანგებოთ მოწვეულია
დამსახურებული დოსტაქარი

ტარტაროზი

არჩენს: თავჭარიანებს, სიყვარულით დაკლებულთ, სიზარმაცი დასნეულებულთ, ბევრ-
კამით გასიებულით, ღიბს, დაკუნტებულთ, რომლებსაც მხოლოდ ავტომობილით
შეუძლიათ ამ უამათ სიარული და სხვა.

ასწორებს პირისახეს: აღიდებს ყურებს, ამოკლებს გრძელ ენებს, სიხრის კბილებს,
უსწორებს ცხვირს, ვისაც ზევით აქვს აშვერილი და სხვა.

აქვე მოწუთბილია ღაბორატორია, სადაც ხდება: ადამიანის ცდამშუაყება, თავუბის გა-
დნდულება და ერთ ერთაჯად გადაკეცება, ჭეჭის და ენის აცრა.

პროვინციებიდან გამოგზავნილ რეცეპტებზე სასწრაფოდ მზადდება და იგზავნება შესაფერი წამალი.

ტარტაროზი ღებულობს უოველ დღე, კარდა კვირა-უქმე დღეებსა.

ნახვა შეიძლება დილის 9 საათიდან ნაშუადღევს 3 საათამდე.

რუსთველის პროსპექტი № 24, ტელეფონი 9-03

